

לסדר את המגילה

לפניכם רשימת נושאי המגילה בסדר מעורבב, עליכם לסדרם מחדש לפי סדר המגילה. כשתצליחו, תקבלו מהאותיות חלק מפסוק מהמגילה.

ד. ביטול גזירת המן

ו. פעולות לביטול הגזירה

ז. ניצחון ישראל על הגויים

מ. משתאות אחשוורוש

ג. המלכת אסתר

ג. הצלחת אחשוורוש עקב מינוי

מרדכי למשנהו

ע. הצלת המלך על ידי מרדכי

ע. מפלת המן

ק. קביעת ימי הפורים לדורות

ר. גזירת המן להשמדת היהודים

"-----"

שאלה לשולחן המשתה

"מה שאלתך אסתר המלכה
ותנתן לך ומה בקשתך עד
חצי המלכות ותעשי"

אף בתהילים מצינו כפל
לשון דומה של שאלה
ובקשה: "אחת שאלתי מאת
ד' אותה אבקש".

ויש לבאר מהי 'שאלה' ומהי
'בקשה', האם שניהם אותו
הדבר ואם לא, מה החילוק?

מטרת השאלה
הינה לעורר דיון סביב שולחן החג.
ניתן לשלוח את תשובותיכם למערכת
(בצרוף מקורות, אם ישנם)
ובל"נ אכתוב מן התשובות בעוד כחודש.

פנינים

"ואילו לעבדים ולשפחות נמכרנו ההרשתי"

כמה פירושים לדברי אסתר הללו: א. בתרגום שני (ד,ב) מבואר שבגזירת המן נגזר גם שאסור לקנות יהודים לעבדים כדי להצילם על ידי כך ממיתה, ושאיש נכרי אשר ימצא אצלו איש יהודי ייהרג כמותו, ובכך התקיים: "והתמכרתם שם לאויביך לעבדים ולשפחות ואין קונה" (דברים כח,סח). ולכך התכוונה אסתר בבקשתה שנעלו בפניהם גם הצלה זו להתמכר לעבדים ולשפחות. (חידושי הגר"ז עה"ת) ב. אסתר אמרה למלך את דברי חז"ל (סנהדרין קד:): "כל המיצר לישראל נעשה ראש". וטענה: "ואילו לעבדים ולשפחות נמכרנו" - שאם היינו נמסרים תחת שלטונו של אדם שפל, ובכך הוא היה נעשה ל'ראש', אז - 'ההרשתי', כי אין זה פוגע בכבודו ובמעלתו של המלך - 'אין הצר שווה בנזק המלך'. אך היות שנמכרנו לראש השרים, המן, המשנה למלך שמיצר לישראל, אם הוא יעלה בדרגתו בוודאי שיהיה הדבר על חשבוננו של המלך, לכן אמרה שהיא חוששת אפי' לנזק 'צר' בכבוד המלך, ובוודאי שאחשוש מפגיעתו הרעה של המן ראש השרים השואף למלוך ולהיות לראש עליון. (שער בת רבים) ג. אסתר אמרה למלך שלהימכר לעבדים יתכן שמגיע לנו עונש מן השמיים כמו שכתוב: "והתמכרתם שם לאויביך לעבדים ולשפחות", ולכן לא הייתה אומרת דבר, אך "להשמיד להרוג ולאבד" בוודאי שלא נגזר עלינו ולכן עתיד אתה להיענש על זה. "כי אין הצר שווה בנזק המלך", 'הצר' - זה המן (איש צר), שאינו חושש לנזק המלך שייענש, לכן ראוי לך שלא תשמע בקולו ותנצל מנזק ועונש. (ר' שאול מאמסטרדם)

"והימים האלה נזכרים ונעשים"

במילה 'נזכרים' הכוונה לקריאת המגילה בפורים. הגמרא (מגילה ג.) כותבת: 'מכאן שמכו של בית רבי שמבטלין תלמוד תורה ובאין לשמוע מקרא מגילה'. ויש לבאר את דברי הגמרא, וכי קריאת המגילה אינה נחשבת אף היא לתלמוד תורה, ומדוע נחשב הדבר לביטול תלמוד תורה? ויש לומר: א. ודאי שקריאת המגילה נקראת ת"ת, רק הייתה הו"א לגמ' שזה פחות מלימוד תורה שמביא לידי מעשה מאשר המגילה שזה ת"ת ולא יותר. ב. אולי הכוונה לביטול תורה באיכות. ג. הזמן בו אנו קוראים מילים שאין אנו מבינים (כגון: "האחשתרנים בני הרמכים"). ד. עצם זה שנקבעה קריאת המגילה למצווה מיוחדת, מבטל הדבר את חובת תלמוד התורה כלפיה בעת זו. (בשם החזון איש) ה. כשהרב לא שמע מגילה והתמידים כן - כולם מתבטלים. ו. עדיף ללמוד תורה שבע"פ. ז. היות ויש דין לקריאת המגילה בציבור, יש ביטול בזמן ההליכה למקום. ח. הלכה זו נאמרה משמו של רבי, שהיה גר בטבריה. ובוודאי שיום אחד מתוכם ההליכה היא לא לשם מצות מגילה. (ע"פ תשובות הקוראים הנכבדים שליט"א 'לשאלה לשולחן המשתה' תשפ"ג)

בכל
משפחה
ועשפחה!

ניתן להשיג ב"מקרא" הוצאה לאור, ובטלפון:

052-7665775

חידון א' ת'

התשובה לכל שאלה מתחילה באות המופיעה בתחילת השורה

- א. במשתה אחשוורוש עשו כרצון איש ואיש
- ב. שם ישב מרדכי
- ג. לשם רצה המן לשקול את הכסף
- ד. כיצד יצאו הרצים מלפני המלך?
- ה. שומר הנשים
- ו. המילה הראשונה במגילה
- ז. "מנער ועד ____"
- ח. אסתר נשאה לפני הגי
- ט. באיזה חודש הובאה אסתר אל המלך?
- י. מלך יהודה שהוגלה
- כ. עד שם מלך אחשוורוש
- ל. פסוק שנהוג גם לומר בהבדלה
- מ. איש יהודי
- נ. באיזה חודש הפיל המן פור?
- ס. משרתי המלך נקראו גם:
- ע. את מה הראה המלך במשתה לכל שריו ועבדיו?
- פ. מדינה שמוזכרת במגילה רבות
- צ. כינוי להמן
- ק. סבא רבא של מרדכי
- ר. איזה חלק בגוף של המן היה חפוי?
- ש. כמה ימים עשה המלך משתה לכל העם הנמצאים?
- ת. משומרי הסף

חידון א' ת' הפוך

התשובה לכל שאלה מסתיימת באות המופיעה בתחילת השורה

- א. עליו ישב אחשוורוש
- ב. ממה היה עשוי שרביט המלך?
- ג. מה המן ביקש לעשות לכל היהודים?
- ד. אחד מהדברים שהיו ליהודים כששמעו את דבר הגזירה
- ה. שמה של אסתר
- ו. מה קרה לפניו של המן לפני שנתלה?
- ז. ע"פ הגזירה, מה קורה עם השלל?
- ח. מה כתוב במקום המילה 'ממול'?
- ט. ממה הייתה עשויה הרצפה במשתה?
- י. מרדכי אמר לעבדי המלך שהוא ____
- ך. סוג של בגד
- ל. הוא הפור
- ם. כמה אמות היה גובה העץ?
- ן. הוא ממוכן
- ס. סוג בד צבעוני, ששימש למשתה
- ע. המן ראה שמרדכי אינו
- ף. אחשוורוש החזיר להמן
- ץ. עליו תולים
- ק. מה עשה המן כשראה את מרדכי בפעם השניה?
- מה יתנו כל הנשים לבעליהן?
- ש. משבעת שרי פרס ומדי
- ת. מה נתן המלך להמן?

כתרגומי

דבא פרה נדיא דעג"ה מילה מקראס אונקלוס אנכסה לעדריק לא לחנו. והפעם, מילה מהתקראס על המילה.

"סופרי המלך" = "לבלדין דמלכא". המילה העברית 'לבלר' המתאר פקיד או אדם שרושם וכותב כמקצוע.

מן המדרש

מילה במגילה

מרקחת פירות מעלה,
מתנה לצדיק שלה,
שבארץ הוא פרה,
ומתעמתת על המסרה.

המונה המבוקש הינו מילה
בת 3 אותיות המופיעה במגילה.
אשר כל שורה בחידה
רומזת להקשר שונה שלה.
(יתכן כתיב חסר וחילופי אותיות
בעלי הגיה דומה)

התשובה תתפרסם אי"ה בגליון הבא

היו לו להמן שלוש מאות ושישים וחמישה בעלי עצה, כמנין ימות החמה, ומכולם לא היו יודעים לתת עצה כזרש אשתו. אמרה לו: אדם זה שאתה שואל עליו להורגו אם מזרע היהודים הוא, לא תוכל לו, אם לא תבוא עליו בחכמה במה שלא ניסה אחד מבני אומתו. שאם תפילו לכבשן האש, כבר ניצלו חנניה וחבריו. ואם תשליכוהו לגוב אריות, כבר עלה דניאל מתוכו. ואם תאסרוהו בבית האסורים, כבר יצא יוסף מתוכו. ואם תשימהו בארון ברזל ותדליק אש תחתיו, כבר נעשה כן למנשה שהתחנן והתפלל ונעתר לו הקב"ה והוציאו משם. ואם תגלנו למדבר, כבר פרו ורבו אבותיו במדבר, וכמה נסיונות נתנסו שם ועמדו בכולם וניצלו. ואם תעוור את עיניו, הרי שמשון הרג כמה וכמה נפשות מן הפלישתים בעודו עיוור. אלא תלה אותו על עץ שעדיין לא מצאנו אחד מעמו שניצול ממיתה שכזו. מיד: "וייטב הדבר לפני המן ויעש העץ". מיד שאל הקב"ה את כל האילנות: מי יתן עצמו ויתלה רשע זה עליו? רבו כל האילנות על הזכות כל אחד ונימוקו עמו, עד שבא הקוף ואמר: 'רבונו של עולם, אני שאין לי זכות, אתן את עצמי ויתלה טמא זה, שאני נקרא שמי קוף, והוא קוף מכאיב, ונאה שיתלה קוף על קוף, וממנו מצאו ועשאו. (ע"פ מ"ר)

איך יתכן, שתבוא לפנינו מגילה, ונפסוק שהיא כשרה למרות שלא כל אותיותיה מוקפות גויל, אבל תיפסל בחק תוכות?

המשנה הראשונה במסכת מגילה מבארת שמגילה נקראת בימים י"א י"ב י"ג י"ד או ט"ו. הגימטריא של י"א י"ב י"ג י"ד ט"ו = שם אדנות. ומבואר בספרים, כי שם אדנות מורה על ההסתר, לומר לנו שימי פורים היו מבחינת הניסים שבהסתר. ממשיכה המשנה: "לא פחות ולא יותר". דהיינו שאין קוראים את המגילה לעולם בי' או בט"ז באדר. י"ט = 26, שהוא גימטריא של שם הוי"ה, שהוא מסמל ומרמז על גילוי. ולפי זה מתבאר הכל יפה: ימי הפורים שבהם קוראים את המגילה, הם בין י"א לט"ו והם מבחינת הסתר, 'ולא פחות ולא יותר' מפני שהם כבר בבחינת גילוי ומעבר לתאריכים אלו שפורים אינו בגילוי אלא בהסתר. (בשם הגר"א)

"אם על המלך טוב"

היכן בתורה כתוב "המלך"? (4 תשובות)

מצאו נא בפרשה:

1. את המילה בעלת הגימטריא הגבוהה ביותר.
2. שלוש מילים רצופות שכולן בשורש מ.ל.כ.
3. שלוש אותיות קטנות (זעירא), ושלוש אותיות גדולות (רבתי).
4. שש מילים רצופות שמופיעה בהן האות ש'.
5. משפט בן חמש מילים שמופיע שלוש פעמים.
6. שני שמות של אישים המוזכרים בפרשת נח.
7. שלוש מילים רצופות בנות 6 אותיות. (3)

שמיאות מי יבין

לפניכם פסוק מן המגילה שנפל בו שיבוש, התשכילו להבין מהו?

1. "לך כנוס את כל היהודים וצומו עלי ואל תאכלו ואל תשתו שלשת ימים לילה ויום גם אני ונעירתי אצום כן ובכן אבוא אל המלך אשר לא כדת וכאשר אבדתי אבדתי"
2. "וימצא כתוב אשר הגיד מרדכי על בגתן ותרש שני סריסי המלך משמרי הסף אשר בקשו לשלח יד במלך אחשוורוש"

תשובות

ושפני טמוני חול - תשובה לגיליון קודם: האם יתכן שעבד יהיה פטור ממצוה שאשה חייבת בה, למרות שיכול לעשותה? - לשמוע מגילת אסתר, כי הם לא היו באותו הנס כנשים. (מ"ב תרפ"ט ס"ק ב' ושער הציון שם) **לסדר את המגילה** - "מנער ועד זקן". **חידון א' ת'** - איש ואיש, בשער המלך, גנזי המלך, דחופים, הגא (הגי), ויהי, זקן, חסד, טבת, יכניה, כוש, ליהודים... מרדכי, ניסן, סריסים, עושרו, פרס, צורר היהודים (צר ואויב), קיש, ראשו, שבעה, תרש. **חידון א' ת' הפוך** - כסא, זהב, להרוג, מספד, הדסה, חפו, לבוז, נכת, בהט, יהודי, תכריך, גורל, חמשים, המן, כרפס, כורע, כסף, עץ, התאפק, יקר, תרשיש, טבעת. **שעשועי דאורייתא** - "הוא עמק המלך", (בראשית יד, יז), "אשר אסירי המלך אסורים" (בראשית לט, כ), "דרך המלך נלך" (במדבר כז, יז), "בדרך המלך נלך" (במדבר כד, כב). 1. "תרשיש". 2. "נבעת מפני המלך והמלכה והמלך". 3. במילים: "פרשנדתא" "פרמשתא" "ויזתא", "חור" "ויזתא" "ותכתב". 4. 'המלך אחשוורוש בשלושה עשר לחודש שנים עשר'. 5. ובבזה לא שלחו את ידם. 6. "מדי", "תרשיש". 7. "מדינות מלכותו ויקבצו", "מדינות מלכותך ודתייהם", "אביחיל ומרדכי היהודי". **מילה בפרשה תצוה** - ארג. "שוזר חוטים למלכותך" - אורג, "לתפוס ציפור מיוחדת" - אורג הוא מין ציפור, "שאליה מתגעגע ביותר" - עורג, "אותה קוטל ואף מבתר" - הורג. **טמונות במגילה** - 1. חמאה - "וימלא המן חמה" 2. "היושבים ראשונה" 3. "כרעים ומשתחוים" 4. "שושן הבירה" 5. "את אשר נגזר עליה" 6. "למגדול ועד קטן", "והאיש מרדכי הולך וגדול" 7. "והסוס ביד" 8. כסף אשכול - "כסף אשכול" 9. "ונהפוך הוא" 10. "לשלוח יד" 11. "ובביזה לא שלחו את ידם" 12. "וכשר הדבר" 13. "כרשנא" (כר שינה) 14. קלשון - "ומדבר כלשון" 15. 'דברים המצחצחין' (רש"י) 16. "עמודי שש" 17. "חור כרפס ותכלת" 18. "ויבהל את מנותיה" 19. האחשתרנים - 'מין גמלים הממהרים לרוץ' (רש"י) 20. "הפיל פור" **שאלה לשלחן ט"ו בשבט** - שאלנו: מדוע לא מוזכרת בפר שירה שירת הזית שכמו שאר משבעת המינים? כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: א. הזית כלול בשירת היונה שאומרת שיהיו מזונותיה מרים כזית. ב. דוד שחיבר את פרק הישרה נמשל לזית ולא רצה להזכיר עצמו. ג. הזית מוזכר בשירת השרצים: "כשתילי זיתים". ד. עיינו של הזית הוא ההודיה והשבח שבשמן ללא מילים.

ניתן להשיג את העלון:

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com - מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.

ב: 'לדעת', 'אידישער וינקל' (באידיש) ו'דרשו'.

בירושלים: בחנות 'פיצוחי בית ישראל' רח' בית ישראל 1, ובמערכת.

זהו חידון משעשע מתמונות הרומזות על פסוקים ומושגים מהמגילה וממושגי החג.
(תוכלו למצוא תשובות במדור 'תשובות')

אדגיש, כי אין הכוונה להמחיש את הפסוקים כלל, אלא רק בדרך רמז וכפל לשון. (מומלץ לציין זאת לילדים)
אשמח לקבל רעיונות, חידוקים והערות: temunabaparashah@gmail.com
כמו"כ להצטרפות לרשימת התפוצה ולהקדשות ניתן לשלוח בקשה למייל הנ"ל.

טמונות במגילה

מקרא רמת קושי: רגיל קשה

4

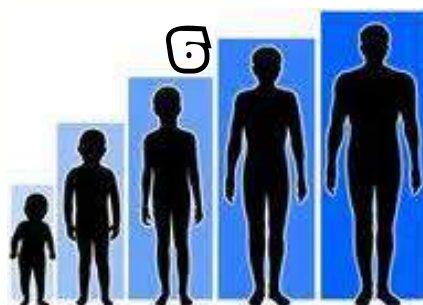
3

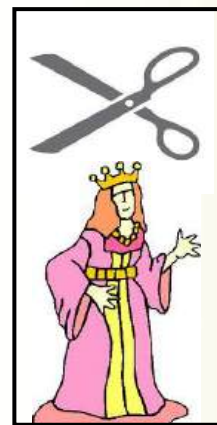
2+

1

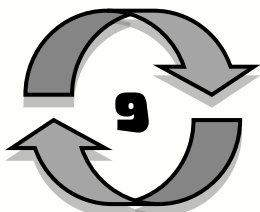
6

5

10

9

8

7

11

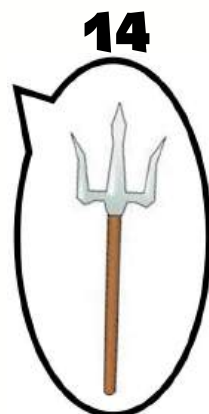
16

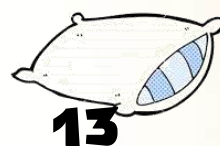
12

15

14

13

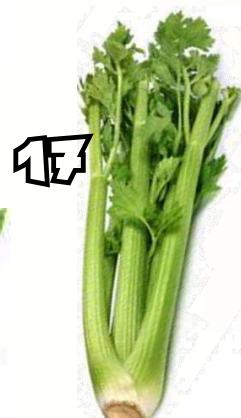
19

20

18

17

'מחשבה טובה'

התשובה לטמונה זו
תתפרסם בע"ה בגיליון הבא

תשובה לגיליון הקודם
"והגרת אותם" (כט, ט)

פרשת כי תשא

15 שנת ה'ת"ו

טמונה בפרשה

עלון שבועי לעידוד העיון והבקיאות בפרשת השבוע

לסדר את הפרשה

לפניכם רשימת נושאי הפרשה בסדר מעורב, עליכם לסדרם מחדש לפי סדר ההתרחשויות בפרשה. כשתצליחו, תקבלו מהאותיות חלק מפסוק מהפרשה.

- ב. כעס השי"ת ומשה מפייסו
 - ד. שלא לילך אחרי עובדי ע"ז
 - ה. הציווי לפסול לוחות שניים
 - ה. מעשה הקטורת
 - ה. מעשה הכיור
 - ו. ציווי קדושת שמן המשחה
 - ז. חטא העגל
 - ח. בקשת משה לראות את כבוד ד'
 - י. משיחת המשכן וכליו
 - י. מחצית השקל כסף הכיפורים
 - י. מרכיבי שמן המשחה
 - ק. י"ג מידות של רחמים
 - ק. שמירת השבת
 - ק. עונשם של החוטאים בעגל
 - ש. כתיבת התורה ע"י משה וקדושתו
 - ש. שבירת הלוחות
 - ש. סיכום מעשה המשכן ובניו
- "-----
"-----

שאלה לשולחן השבת

"ועשית כיור נחשת וכנו נחשת
לרחצה"

בפרשה כתוב הציווי אודות עשיית כיור הנחושת, אחד מכלי המשכן.

ויש לבאר מדוע נדחה ציווי זה מפרשת תרומה, שבה פורטו הציוויים של כמעט כל הכלים האחרים שהיו במשכן, ומפני מה נבחר ציווי זה להיאמר דווקא כאן?

מטרת השאלה הינה לעורר דיון סביב שולחן השבת. ניתן לשלוח את תשובותיכם למערכת (בצורך מקורות, אם ישנם) ובל"נ אכתוב מן התשובות בעוד כחודש.

פנינים

"ונתנו איש כופר"

כאן הזהיר הקב"ה את משה שכשבא לספור את בני"י, לא יספרם סתם, אלא יקח מהם חפץ כגון מחצית השקל ואח"כ ימנה את החפצים ולפיהן ידע מניינם. וידוע שכשדוד המלך מנה את ישראל, פרצה בהם מגפה ל"ע. וכתוב בגמרא (יומא כב): "אסור למנות את ישראל אפילו לדבר מצוה", וגם: "כל המונה את ישראל עובר בלאו". ולכן, כאשר ביקש אגריפס לדעת את מנין בני ישראל בענין הפסחים, נטל כליה מכל קרבן (פסחים סד). ובבית המקדש, היו עושים גורל בין הכהנים ע"י שהיו סופרים את אצבעותיהם, והגמרא (יומא כב) שם מבארת שמותר לספור בצורה כזו כי אין זה 'לגולגולותיהם' אלא אצבעותיהם. ופירשה הגמרא, שאינו סופר את גולגולותם אלא את אצבעותיהם לפי שאסור למנות את ישראל. אך עדיין צריך ביאור, מה ההבדל בין המונה את גולגולותיהם היינו הראש והפנים של כל אחד, לבין את האצבעות, הרי סוף סוף הוא מונה אותם בגופם, ולא על ידי דבר אחר כגון חפץ. ובשו"ת תורה לשמה (סי' שפו) נשאל, האם מותר לבעל הבית למנות את אורחיו כדי לדעת מניינם לידע כמה כפות יביא וכו' ומכיון שאסור למנות את ישראל, לכן אינו מביט במ, אלא מביט ברגליים וסופר כל שתי רגליים לאחד, ואז ידע מנינם, האם מותר. או שחשובים הרגליים כחלק מהגוף ואסור. והשיב בעל הבן איש חי, ראה מהכהנים שסופרים את אצבעותיהם, הרי שאת האצבעות שהנם חלק מן הגוף, מותר למנות. ולכן מותר לספור את הרגליים. עכ"ד. ועדיין צריך לבאר את ההיתר, הרי האצבעות והרגליים הם חלק מהאדם עצמו. וכתב בספר פרדס יוסף, שרק ספירת הגולגולת נאסרה או אבר אחר שהנשמה תלויה בו, אבל לא אצבעות ורגליים שאין הנשמה תלויה בהם. ומנהג ישראל, שכאשר מתכנסים אנשים להתפלל ורוצה לוודא כי יש עשרה לצורך התפילה, מונים באמירת הפסוק: "הושיעה את עמך" וגו' שיש בו עשר מילים. גם אפשר לספור ע"י הפסוק "עיני כל אליך ישרו" וגו', שגם בו יש עשר מילים. ולפי הנ"ל אפשר למנותם אף ע"י ספירת רגל או אצבע. ובפלא יועץ (ערך מונה) כתב, שכשם שאסור לספורם במספרים אחד שניים שלושה וכו' כך אסור באותיות אלף בית גימל וכו', ושבכל מקרה עדיף למנות את האנשים במחשבתו בלבד, ולא בדיבור.

"זה יתנו" - 'הראה לו כמין מטבע של אש ואמר לו כזה יתנו' (רש"י)

מדוע נתקשה משה בזה עד שהיה צריך להראות לו מטבע של אש. עוד יש להבין, לאיזה צורך ציווה הקב"ה שייבאו לו תרומה, הלא כל הכסף והזהב שלו הם. והנה, היה זה מחסדי השי"ת, שהרי בעת החורבן כילה חמתו על העצים והאבנים, ובכך ניצלו עם ישראל מכליה. וזה היה אפשר רק בגלל שנתנו ישראל נדבה מכספם לבנין המשכן, לכן היה ביכולת לקחת זאת ככופר חלף נפשם. כשאמר הקב"ה שיתנו מחצית השקל "לכפר על נפשותיכם", הבין משה שעתיד המקדש להיחרב בגלל עוונות בני ישראל, נתקשה משה ונצטער על זה, על כן הראה לו מטבע של אש לפייס דעתו שלמרות שאמנם עתיד המקדש להיחרב הרי גם עתיד להיבנות לבסוף באש. (שארית יהודה)

מזמינים עכשיו לאפיקומן!

ניתן להשיג ב"מקרא" הוצאה לאור, ובטלפון:
052-7665775

חדש! ניתן להזמין חוברות של חומש בודד מתוך הספר כמזכרת מאירועים

ישנו ביקוש רב בבתי כנסת ברחבי הארץ לקבל את העלון לקהילתם.
זו ההזדמנות שלכם לזכות בהפצת תורה!
השתתפו באמצעות העברה לבנק לאומי (10) סניף 905 חשבון 5055271 ע"ש 'בייז'.

חידון א' ת'

התשובה לכל שאלה מתחילה באות המופיעה בתחילת השורה

- א. ממה היו עשויות הלוחות?
- ב. ממרכיבי שמן המשחה
- ג. סוג של קול ענות
- ד. משה טחן את העגל עד שנהיה -
- ה. "אלה אלקיך ישראל אשר ___ מארץ מצרים"
- ו. "כי לא יראני האדם ___"
- ז. אסור לו לסוך בשמן המשחה
- ח. סבא של בצלאל
- ט. "עשית אתה קטרת רקח מעשה רוקח ממלח ___ קדש"
- י. "שימו איש חרבו על ___"
- כ. מחצית השקל נתן כל אחד בשביל -
- ל. ממרכיבי קטורת
- מ. הקב"ה אמר שישלח לפני ישראל
- נ. ממרכיבי הקטורת
- ס. שם כולל למרכיבי הקטורת
- ע. ירד לפתח אהליו של משה
- פ. כך דיבר הקב"ה עם משה
- צ. גם הם לא ירעו מול הר סיני
- ק. כדי להכין אותה משתמשים גם בחלבנה
- ר. דור רביעי
- ש. מה עשה משה עם הלוחות הראשונים?
- ת. והיכן הוא שבר אותם?

חידון א' ת' הפוך

התשובה לכל שאלה מסתיימת באות המופיעה בתחילת השורה

- א. שם הפרשה
- ב. באיזה חודש יצאת ממצרים?
- ג. משה אמר לקב"ה שמצרים יאמרו שהוציאם כדי _____ אותם בהרים
- ד. מה נוצר הקב"ה לאלפים
- ה. קרן עור פניו
- ו. בני ישראל _____ מהר מן הדרך
- ז. באיזה חודש עשו את עגל הזהב?
- ח. אסור להכין קטורת בשביל לעשות את זה
- ט. היכן צר אהרן את כל הזהב שהביאו לו?
- י. בעל חיים שמוזכר בפרשה
- ך. אביו של אהליאב
- ל. מה נתן כל העובר על הפיקודים?
- ם. כמה גרה יש בשקל אחד?
- ן. שניים מכלי המשכן שנמשחו בשמן המשחה
- ס. אהרן _____ ראשון ללמוד מפיו משה
- ע. חיכה למשה בהר סיני
- ף. חג סוכות קרוי גם חג _____
- ץ. אסור לשחוט לקרבן הפסח כשיש ברשותו _____
- ק. מה קמו העם לעשות בפני העגל?
- ר. המילה הראשונה בפרשה
- ש. מלאכה האסורה בשבת
- ת. משה ראה את העגל ואת ה _____

כתרגומו

דבא פדא נדיא דעליה מילה מתרגום אונקלוס נכנסה לעברית של רמנו.

"ומשרתו יהושע בן נון" = "ומשמשה יהושע בן נון". המילים העבריות 'שמש' ו'משמש', המתארות אדם העוזר ומשרת.

מן המדרש

מילה בפרשה

במקום גבוה ותמיר,
הרים קולו כזמיר,
לכבוד החשוב שבעם,
שהתחתן שוב פעם.

המונח המבוקש הינו מילה
בת 3 אותיות המופיעה בפרשה.
אשר כל שורה בחידה
רומזת להקשר שונה שלה.
(יתכן כתיב חסר וחילופי אותיות
בעלי הגיה דומה)

התשובה תתפרסם אי"ה בגיליון הבא

"ויקח את העגל אשר עשו וישרוף באש ויטחן עד אשר דק ויזר על פני המים". כיון ששבר משה רבנו את הלוחות, מיד רץ ים האוקיינוס ממקומו כדי לעלות ולהציף את העולם. מה עשה משה, "ויקח את העגל אשר עשו וישרוף באש ויטחן עד אשר דק ויזר על פני המים", קם משה על מי האוקיינוס ואמר להם: 'מים מים מה אתם מבקשים?' אמרו לו: 'אין העולם מתקיים אלא על התורה הכתובה על הלוחות, וישראל בגדו בתורה ועשו להם עגל זהב, ולכן אנו מבקשים לעלות ולשטוף את העולם'. אמר להם משה: 'הריני מוסר לכם את אלה שעבדו לעגל, כלום לא דייכם כל אותם האלפים שנופלים מהם (במגפה)?' ועדיין לא שכחו מימי אוקיינוס, עד שנטל משה מים ממימיו וישק את בני ישראל, ונח זעפו של אוקיינוס וחזר ונשתקע במקומו. שהרי באותו המדבר לא היו מים, שכתוב: "לא מקום זרע וגו'. ומים אין לשתות". ואם תאמר, לבאר מרים זרק - חס ושלום ששם יזרוק משה את הזיכרון הרע הזה לשתות ממנו אחר כך. ועוד, שעד עכשיו לא הייתה להם באר, עד שבאו למדבר מתנה, שכתוב באר חפרוה שרים וגו'. וממדבר מתנה. משם ירשו באר. ועוד, כתוב כאן "על פני המים", וכתוב: "על פני תהום" והתהום הוא האוקיינוס. (ע"פ הזוהר ח"ב קי"ג ב)

אלו שני דברים מיוחדים לפרשתנו ולפרשת שלח?

"ראשית בכורי אדמתך תביא בית ד' אלוֹקִיךָ לֹא תבשל גדי בחלב אמו"

הפתחי תשובה (יו"ד סי' פ"א סקט"ז) מביא משו"ת אדני פז (סי' י"ז) שמה שאומרים שכל מה שממעט התינוק בהנקה יותר הוא מוכשר לתורה, טעות הוא בידם. ואף יש איסור לגמול התינוק קודם כ"ד חודש אם לא מחמת עיבור או עיכוב אחר, עכ"ד. וב'פלא יועץ' (ערך יונקי שדים) כתב: והזהירו בספרים שלא תינוק זמן הרבה את הבנים, שגורם להם שיהיו טפשים. וסימנם: 'ראשית בכורי אדמתך תביא בית ד' אלוֹקִיךָ לֹא תבשל גדי בחלב אמו'. אמנם, אלו דברים שאין להם שיעור, שאם הולד חלוש לא יקדים לגמול ממנו החלב, שגורם לו שלעולם יהיה חלוש. וכבר יסופר מעשה באדם גדול אחד שלאחר כמה שנים שנפטר בא בגילגול קשה, לסבול ענשו על שעשה שיוציאו החלב מבנו קודם זמנו, כדי שלא יהא טיפש וגרם לו שיהא חלוש כל ימיו, עכ"ל.

"אם נא מצאתי חן בעיניך"

מלבד משה, מי עוד בתנ"ך אמר "אם נא מצאתי חן"?
(לפחות 4 בתורה)

מצאו נא בפרשה:

1. ארבע בהמות המוזכרות מלבד העגל. (ועוף אחד)
2. את הפסוק הארוך ביותר בתורה. (במילים)
3. פסוק שלם (בן 12 מילים) המופיע במקום נוסף בחומש שמות באותם הטעמים!
4. חמש מילים רצופות שמסתיימות באות ת'.
5. שלושה משבעת המינים.
6. מילה בת שתי אותיות שהגימטריא שלה היא 6.

שמיאות מי יבין

לפניכם פסוק מן הפרשה שנפל בו שיבוש, התשכילו להבין מהו?

1. "ששת ימים תעשה כל מלאכתך וביום השביעי שבת שבתון קדש לד' כל העשה מלאכה ביום השבת מות יומת"
2. "וישכימו ממחרת ויעלו עולות ויזבחו שלמים וישב העם לאכל ולשתות ויקמו לצחק" (יותר מאחד)

תשובות

ושפני טמוני חול - תשובה לגיליון קודם: איך יתכן, שתבוא לפנינו מגילה, ונפסוק שהיא כשרה למרות שלא כל אותיותיה מוקפות גויל, אבל תיפסל בחק תוכות? - מגילה שכתובה בשאר לשונות, צריך לקיים בה את כל דיני הכתיבה חוץ מדין מוקף גויל שזה דווקא בלשון הקודש. (ביאור הלכה תר"ז, בשם הריטב"א) **לסדר את הפרשה** - "מחצית השקל בשקל הקדש". **חידון א' ת'** - אבנים, בשמים, גבורה, דק, העלון, וחי, זר, חור, טהור, ירכו, כופר נפשו, לבונה, מלאך, נטף, סמים, עמוד ענן, פנים אל פנים, צאן, קטורת, רבעים, שבר, תחת ההר. **חידון א' ת' הפוך** - כי תשא, האביב, להרוג, חסד, משה, סרו, תמוז, להריח, בחרט, גדי, אחיסמך, מחצית השקל, עשרים, ארון ושולחן, נכנס, יהושע, האסיף, חמץ, לצחק, וידבר, חריש, מחולות. **שעשועי דאורייתא** - אברהם: "ויאמר אדני אם נא מצאתי חן בעיניך אל נא תעבר מעל עבדך", לבן: "אם נא מצאתי חן בעיניך נחשתי", יעקב לעשו: "אל נא אם נא מצאתי חן בעיניך" וליוסף: "אם נא מצאתי חן בעיניך שים נא ירך תחת ירכי", ויוסף לבית פרעה: "אם נא מצאתי חן בעיניכם". גדעון: "אם נא מצאתי חן בעיניך ועשית לי אות", ודוד אל אכיש: "אם נא מצאתי חן בעיניך יתנו לי מקום". 1. שור גדי חמור ושה. ודרור. 2. "וירא העם כי בשש..." (אלא אם כן מחשיבים את עשרת הדברות בטעם העליון). 3. "ראשית בכורי אדמתך..." בפרשת משפטים. 4. את השבת לעשות את השבת. 5. חיטים זית (ושמן) ודבש. 6. "בד". 7. **מילה במגילה אסתר** - רבה. "מרקחת פירות מעלה" - מרקחת פירות = ריבה, "מתנה לצדיק שלה" - הרב שלה = רבה, "שבארץ הוא פרה" - פרה-רבה, "מתעמתת על המטרה" - מתעמתת = רבה. **טמונות בפרשה** - 1. "כסוכי השמים" (לביג). 2. "ממולח" (ללה). 3. "לא שתו איש" (לגד). 4. "ומים לא שתה" (לדכח). 5. טיסה - "כי תשא" (בהברה אשכנזית) (לגיב). 6. קנמון בשם" (לכג). 7. "לא תבשל גדי בחלב אמו" (לדכו). 8. 'קל וחומר לכסא של רגל אחד' (רש"י לביג). 9. "ויקמו לצחק" (לבו). 10. "המכתב" (לבוט). 11. "קולה ונותחה+לושה" = קול ענות חלושה" (לביח). 12. 'מטבע של אש' (רש"י לביג). 13. "בשמים ראש" (לכג). 14. "ולא שתו איש עדיו" 'כתרים שנתנו להם בחורב' (רש"י לגד). 15. למחוק - "מחני נא מספרך" (ללב). 16. "ושחלת", ובלשון המשנה קרוי צפורן, וזהו שתרנגם אונקלוס וטופרא' (רש"י ללג). **טמונות בהפסדה** - 1. "אוכלי שולחן" (יט). 2. "בחרבות וברמחים" (כח). 3. "כדים מים ויצקו" (לד). 4. "ויחלקו להם את הארץ" (ו). **שאלה לשלחן השבת יתרו** - שאלנו: כיצד הואיל משה לאפשר ליתרו להתגיר ולא חש שהוא עושה זאת מצד התנאים הנוחים של בני במדבר או הניסים הגלויים שאירעו, והרי אין מקבלים גרים בימות המשיח בשעה שבני ישראל נמצאים ברומם של עולם, מחשש שהם מתגירים רק כדי ליהנות מהעולם הזה העשירי של היהודים? כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: א. על מי שישב בכבודו של עולם כבת פרעה, לא חוששים שמתגיר מסיבות פסולות. ב. מאז שמה ישב אצלו רצה כבר להתגיר. ג. לכן סיפר משה ליתרו את כל התלאה אשר מצאתם בדרך, ולמרות זאת לא חזר בו יתרו מכוונתו. ד. אם יודעים בוודאות שמתגיר לשם שמים, אזי תמיד מותר לקבלם. ה. טרם התחדשה ההלכה שאין מקבלים גרים. ו. לכן בא כששמע על מלחמת עמלק שנשבע בה הקב"ה שיקבל גרים מכל האומות חוץ מעמלק, להראות שהאחרים יכולים להתגיר. ז. מזה שבא לאחר הירידה שהייתה לעם ברפידים - שוב לא יחדוהו בכונות זרות. ח. כיון שהיה חותן משה הותר לו. (תפארת יהונתן) ט. לא היה חסר לו כבוד ועושר, לכן מאמינים לו.

ניתן להשיג את העלון:

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com - מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.

ב: 'לדעת', 'אידישער וינקל' (באידיש) ו'דרשו'.

בירושלים: בחנות 'פיצוחי בית ישראל' רח' בית ישראל 1, ובמערכת.

זהו חידון משעשע מתמונות הרומזות על פסוקים ומושגים מהפרשה ומפירוש רש"י.
(תוכלו למצוא תשובות במדור 'תשובות')

אדגיש, כי אין הכוונה להמחיש את הפסוקים כלל, אלא רק בדרך רמז וכפל לשון. (מומלץ לציין זאת לילדים)
אשמח לקבל רעיונות, חידוקים והערות: temunabaparashah@gmail.com
כמו"כ להצטרפות לרשימת התפוצה ולהקדשות ניתן לשלוח בקשה למייל הנ"ל.

טמונות בפרשה

מקרא רמת קושי: רגל קשה

מחשבה טובה

התשובה לטמונה זו
תתפרסם בע"ה בגיליון הבא

תשובה לגיליון הקודם
"אין הצר שוה" (בז)

טמונות בהפטרה

הפטרת כי תשא (לפרזים) "ויהי ימים רבים" (מלכים א', יח' א-לט)

